

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrația și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Acum zece ani

Cum s'a făcut România mare în Blaj — Inceputul stăpânirii românești pe plaiurile Ardealului — In fruntea Consiliului Național s'a pus Vicarul Dr. Vasile Suci, Mitropolitul de astăzi

Pomenirea zilelor de reînviere la libertate

Trăim zile de măreață aducere aminte. Se împlinesc 10 ani, de când hărăzit-a bunul Dumnezeu începutul mântuirii noastre din robia de o mie de ani a asupritorilor. Zece ani, de când cătușile ungurești s'au zdrobit și ținuturile Transilvaniei au putut să se alipească la sânul Mamei dragi, pe care atât de înflăcărat a dorit-o și așteptat-o.

Cade-se deci, să lăsăm la o parte toate măruntele greutatea zilei și să ne închinăm, cu inimă curată și voioasă, la clipa care a zămislit începutul mântuirii noastre. Păcat că n'avem glas de tunet, ca imnul nostru de sfântă pomenire să răzbată din deal în deal, din munte în munte, să audă toate întinsurile, toate zările, versul nostru de preamărire.

Noi, ca slujitori ai condeiiului, avem datoria, să reînviem marile fapte ale trecutului, ca să le țină aminte nepoți de nepoți, până în veacuri de veacuri, și să binecuvinteze Pronia dumnezească și siliințele celor ce ne-au adunat pe toți frații împreună, într'o singură țară și sub un singur drapel.

Și vom arăta ce s'a făcut aici, în bătrânul pământ al Blajului de atâtea ori deșteptător, ca să se vadă, că ucenicii lui Inochentie Micu, ai lui Aron Pumnul și Axente Sever, n'au adastat nici o clipă să făptuiască ale neamului porunci, ridicând între cei dintâi steagul libertății și al doririlor românești.

Vom încresta cu slove de aur ziua, când aici, la noi, pentru întâia dată, Românii din Ardeal au smuls din mâinile asupritorilor armele ucigătoare și în treagă puterea administrativă, declarând imperiul național românesc pe plaiurile străbune. In ziua de 4 Noemvrie 1918, aici la Blaj, noi ne-am fost constituit în sâmburele crâiei românești, având armata noastră și toate frânele chiver-nisirii. Din zidurile școlilor bătrâne am făcut tabără de legionari, având în unică și deplină stăpânire poștă, telegraf, telefoane, gară, și toate celelalte instituțiuni de stat.

Legionarii noștri au susținut lupte cu Ungurii ca armată cu armată, iar Consiliul nostru Național trimitea ultimite la Cluj și aiurea. Un căpitan român, răsărit ca dintr'o vrajă, avea pu-

I. P. S. S. Mitropolitul Dr. VASILE SUCIU în 1918 președintele Consiliului Național Român din Blaj

terile unui ministru de război și președintele Consiliului era ca un prinț adevărat, poruncind și lucrând în numele Regelui ce avea să vină de peste Carpații prăbușiți.

In fruntea tuturor acestor făptuiri naționale s'au pus cu întreg focul inimii lor oamenii bisericii și ai școlilor, având căpetenie pe însuși Venerabilul Vicar al Mitropoliei, Dr. Vasile Suci, stâlp nefricat din seminția fagărașană a Voevodului descăleător de țară. Și drept cei dintâi ostași ai străvechiului ideal avându-i pe tinerii leviți din Seminarul dela Bunavestire, cari nu s'au inspăimântat să intre cu mâna goală în cui-

barul jandarmilor lui Tisza și să se înarmeze cu puștile și armele lor. Unde are putere slabul condei de cronicar, să învie după cuviință clipe ca acelea?!

Vom încresta tot aici, la început, că blăjenii aveau încă din 21 Octomvrie 1918 un comitet revoluționar românesc, în frunte cu Dr. Alexandru Nicolescu, astăzi episcopul Lugojului. Astfel, înainte de a se rupe fronturile austroungare, Blajul știa ce trebuie să facă. Iar la 4 Noemvrie, orașelul dela îmbinarea Târnavelor, cu legiunea pe care o avea, era o mică România mare, în spatele oștirilor germane, aflătoare încă în Muntenia. Dovadă, că aeroplanul marelui Cartier al armatei române din Moldova, aici la Blaj, pe Câmpia libertății și-a adus mai târziu celea dintâi avizuri ale sale.

O, câte vor știi să grăiască proto-coalele și hârtiile Consiliului Național dela Blaj din anul 1918, cari sunt păstrate cu cea mai mare sfîntenie în Biblioteca Mitropoliei. Dar și până atunci, să reînviem doar câteva file, cari amintesc măreața zi de 4 Noemvrie 1918 la Blaj, începătura desrobirii noastre.

Crestături la răboj

Luni, 4 Noemvrie 1918

In noaptea de Duminecă spre Luni, 4 Noemvrie 1918, toată vremea răsună bubuituri de puști și de granate în lungul liniei ferate. Se întorc soldații de pe fronturi, deavala, și dau semne că oastea celor două pajure se distramă. De undeva, dinspre munții Sibiului, se aud și tunete grele, prelungi, de tunuri poate. N'a închis nimenia un ochiu, până în zori. Ce poate să fie? Se vor fi recules frații de peste munți și au luat la goană oștirile lui Mackensen?

De cu seară, în obișnuita convenire dela Casina Românească, se lățise un svon, pe șoptite:

— A sosit cu trenul un ofițer necunoscut, cu pieptul întășurat în eșarpă de treicolor românesc. Om ciudat, cu ochi de văpaie, cu vorba îndrăzneată. L-au văzut puțini, apoi a intrat iarăș ca în pământ. Cine să fie? Ce caută la Blaj în acestea timpuri, când ofițerii austrieci își rup tresesele de frica soldaților?

In dimineața de Luni viața orașelului dela Târnave se pornește cu greu. Larga piață a Mănăstirii este aproape pustie. Abia câțiva seminaristi tinerei și rari preoți bătrâni se întorc dela liturgia de dimineață. Spre cea-

surile nouă, o patrulă de jandarmi încruntați își plimbă încet și cu tact baionetele strălucitoare pe Strada îngustă a Tipografiei.

În colțul pieții le cade înainte, ca din văzduh, ofițerul ciudat din presară. De unde a răsărit iarăși, nimenia nu poate să-și dea seama. E un căpitan tinerel, uscățiv, cu stelele armatei austro-ungare. Are însă chipul și pieptul înfășurat în treicolor roșu-galben-albastru. La șold poartă revolver de campanie și o biciușcă împletită șerpește, pe care o învârtte într-una cu neastâmpăr.

Marș la cazarmă..!

Se înfige deodată în calea celor patru jandarmi fioroși și-i oprește c'un semn din biciușcă:

— Voi ce mai căutați aici, păsări blăstămate? Încă nu v'a înghițit pământul? Într-o clipă să pieriți și să duceți veste comandantului vostru, că după o jumătate de ceas viu să vă desarmezi! Unu-doi, marș!

Cei patru săcui înarmați, au încercat să ceară o lămurire. Însă biciușca aprigului omuleț le șueră pe sub ochi și un al doilea marș! tunător îi alungă, în paș de fugă, spre cazarmă.

Seminariștii cari sunt martorii bravurei, izbucnesc în urale. Se mai adună copilandri și tineret de prin prăvălii. Și liceeni. Vine și altă lume și se încheagă o ceată frumusică. Ochii tuturor se înflăcărează și căpitanul necunoscut se găsește deodată în fruntea unei mici oștiri de seminariști, de liceeni și de ucenici de prăvălie. Peste turnurile catedralei bătrâne coboară raze de soare auriu și învelesc eșarpa tricoloră a ofițerului, în luciri de curcubeu...!

— După mine băieți! Mergem să desarmăm jandarmii, să alcătuim garda națională!

— Mergem! Trăiască România-mare!

Vestea se lățește ca fulgerul. Blajul învie ca prin minune. De strigătele: „Trăiască România-mare“ clocotește piața și străzile toate. Ca la un semn din ceriu, de pretutindeni răsar drapelele naționale. Sunt păstrate de mult, ș'acum le-a venit rândul, deodată, fără veste. Toate clădirile institutelor se împodobesc cu sfântul semn al nației noastre. Se ivește steagul tricolor pe turnurile Catedralei. La cancelaria comunală. În vârful vechiului castel vlădicesc, printre castani și tei bătrâni. Pretutindeni. Înfloresc acoperișele caselor, ferestrele, porțile, de mândrul nostru tricolor. Înfloresc toate piepturile. Și-l anină bătrânii, tinerii, femeile, copiii. Canonicii, profesorii, tărani din Hulă...!

Dezarmarea..!

La casarma jandarmilor, ofițerul măruntel, urmat de ceata seminariștilor și a liceenilor, stă față în față cu asprul „strajameșter“ Horváth! Cel de groaza căruia a tremurat de atâtea ori un ținut întreg.

Plutonierul Horváth rămâne utuit o clipă de năvala atâtor nepoftiți în curtea casarmei. Și când aude de ce este vorba, se oțerește și cere ordin scris. Căpitanul erou îi curmă repede vorba, arătându-i țeava sclipitoare a revolverului său. I-o înfige între ochi și îi strigă:

— Dacă n'ajunge acest ordin, zece mii de topoare românești te vor coavine în curând!

Clipa era arzătoare. Simțai cum se înfig și se luptă două perechi de ochi, față în față. Căpitanul măruntel, uscățiv, și săcuiul năstrujnic, bătrân jandarm de carieră. Țeava revolverului lucea și ea, iar biciușca se sbătea alături, gata să izbească.

Săcuiul se întoarce și răeni un ordin, spre coridorul dela etaj... Căpitanul nostru rămase neclintit, cu ochii nedeslipti dela plutonierul care nu îndrăznea să facă un pas!

Se auziră apoi bocanci sunând pe scări și cei 35 de jandarmi din cazarmă, au venit rând

pe rând, depunându-și armele grămadă. În clipa următoare ele au fost ale noastre, cu baionete și cu muniție cu tot, puse la umăr și purtate spre piața lui Inocențiu Micu, în sunetele marșului național „La arme“!

Această defilare nu-i condei pe lume să o poată descrie! Armata națională în Blajul românesc...! După o mie de ani de robie și de umilință.

Consiliul Național

Lângă banca „Patria“ se așezase mai dinainte o masă lungă. În jurul ei stau intelectualii și meseriașii Blajului, tineri și bătrâni. În față, cea dintâi gardă națională a Ardealului, cu arma la umăr. Tinerii gardiști, cari noaptea nu visau încă această onoare, strâng armele cu putere supraomenească, cu fețele luminate de importanța clipei, mândri și demni. Le strâng pentru că simt că acestea acum sunt ale lor și le poartă pentru neam.

Ferestrele „Patriei“ și ale Administrației Centrale Capitulare sunt înflorite de siluetele fericite ale damelor blăjene.

Lumea cântă „Deșteaptă-te Române“. Capetele se descoper. Și imnul sfânt al nației noastre răsună cu îndrăzneală deplină, bărbătește și clocotitor de vesel.

„Acum ori nici odată“
Să dăm dovezi la lume
Că 'n aste mâni mai curge
Un sânge de roman.“

Sosește vicarul capitular al Mitropoliei, Păr. Dr. Vasile Suciu cu alți canonici, de către reședința mitropolitană. Aclamații nesfârșite.

Canonicul Nicolescu ia cuvântul și spune că știm pentruce ne-am adunat. Se propune organizarea „Consiliului Național“ și a gardei naționale. Se decretează.

Vorbește apoi căpitanul făcător de minuni de astăzi.

— „Sunt căpitanul Munteanu dela Regimentul 50, din Alba Iulia. Căpitan activ. Mă cunosc feciorii, cari au slujit cu mine din satele de prin prejur. Vin dela Arad, să organizez garda națională românească. Și iată garda! Trăiască România Mare!“

Garda dă onorurile cu arma; în vârful mesei stă căpitanul Munteanu cu drapelul treicolor în mână, pe care îl închină în dreapta și'n stânga, stânga înainte, spre catedrala bătrână, care dela 1848 n'a mai văzut astfel de vremuri, spre largă piață și spre colinele din jur, unde străjuiește crucea lui Iancu...

Damele aruncă flori și troenesc drapelul, troenesc pe căpitanul Munteanu, troienesc pe bătrânii canonici, cari lăcrimează de bucurie...

Tinerii înalță piepturile și cântă:

„Pe-al nostru steag e scris unire
Unire'n cuget și'n simțiri
Și sub mărșăla lui umbrire
Vom fi, vom fi învingători!“

În seara aceleiași zile Blajul avea Comenduire românească, Corp de gardă, patrute, santinele și toată organizația militară necesară. În Blaj eram singuri noi stăpâni!

Sandu Legionarul.

Proclamația Consiliului Național

In ziua de 4 Noemvrie 1918

Frați Români!

A bătut ceasul!

După suferințe îndelungate, după jertfe supraomenești, ce le-a adus neamul nostru, a răsărit în sfârșit și pentru noi clipa sfântă a libertății!

Frați Români, bucurați-vă!

Lanțurile sclăviei s'au prăbușit în tină, și neamul nostru își înalță fruntea obidită de până acum — și privește în jur de sine ca popor liber, ce singur are dreptul de a dispune asupra sorții sale.

Lăudat să fie Dumnezeuul popoarelor că ne-a învrednicit să ajungem această sfântă zil!

Lăudată să fie amintirea atâtor mii și mii de eroi-martiri, frați ai noștri, cari prin sângele vărsat au stropit din belșug glia strămoșească, până ce a răsărit din ea floarea sfântă a libertății, egalității și frățietății tuturor popoarelor din lume.

Frați Români!

Inchiegați-vă pretutindeni în jurul frunțărilor voștri, — constituiți-vă în sfaturi naționale locale și în garde de pază, și nu faceți nici un singur pas, fără știrea și consentimentul Comitetului nostru Național Central!

Arătați-vă vrednici de însemnătatea istorică a acestui moment sublim; puneți temelile viitorului fericit, în liniște, fără tulburări, cu demnitatea unui popor conștiiu de sine!

Mergeți înainte mândri, cu fruntea

ridicată pentru a Vă închina dumnezeescului Soare al libertății, ce a răsărit, în sfârșit și pentru noi!

Deșteaptă-te Române!

Visul urît al trecutului să rămână uitat în întunec, — să-l uităm cu toții, ca și când n'ar fi fost!

Păstrați liniștea și ordinea, nu vă atingeți de persoana și avutul nimănui!

Aceasta o cer conducătorii voștri, și o pretinde cinstea voastră de Români!

Trăiască libertatea tuturor popoarelor! Trăiască Neamul Românesc!

Blaj, la 4 Noemvrie n. 1918.

Dr. Vasile Suciu, Dr. Alexandru Nicolescu, Dr. Izidor Marcu, Dr. Ambroziu Chețianu, Iuniu Brut Hodoșiu, Ștefan Roșian, Dr. Alexandru Rusu, Dr. Ioan Coltor, Dr. Zenovie Păclisan, Gavrilă Precup, Alexandru Ciura, Dr. Octavian Prie, Petru Suciu, Dr. Alexandru Borza, Iuniu Brut Micu, Ioan F. Negruțiu, Ștefan Pop, Iuliu Maior, Aurel C. Domșa, Dr. Dănilă Sabo, Dr. Ioan Pop, Dr. Cornel Ordăce, Dr. Iustin Nestor, Șt. Dragoș, E. Nicola.

O lupoaică turbată mușcă 72 de oameni

Din pădurile muntoase din apropierea Carlabriei, în Italia, a ieșit o lupoaică turbată, care apropiindu-se de orașul Cosenza a mușcat 72 de oameni. Toți au fost trimiși prin spitalele din apropiere pentru a li-se da ajutor și a-i vaccina în contra turbării.

Câteva zile, oamenii n'ei nu mai îndrăzneau să iasă pe afară. Cu multă greutate, un țăran a împușcat lupoaică.

Ediție Specială

Anul X

Blaj, la 9 Noembrie 1928

UNIREA POPORULUI

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Trăiască Iuliu Maniu!

Astăzi la ora 6 după masă Inalta Regență
a încredințat pe d. Maniu să alcătuiască
noul guvern!

Cluj, ora 6 ium. „Rador“ anunță că

~~concentrare, și-a depus mandatul în mâinile~~
Inaltei Regențe, recomandând guvern Maniu.

Cluj ora 7 — Rador anunță că domnul Maniu a fost chemat la ora 4 la Inalta Regență. Audiența a durat până la ora 6

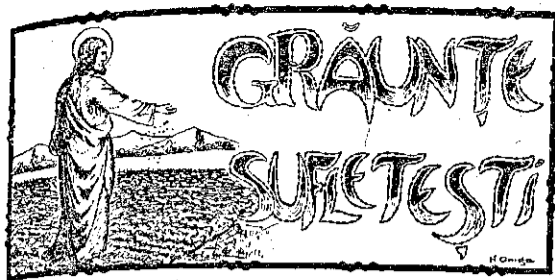
La oră 6 d. MANIU s'a depărtat dela Inalta Regență cu încredințarea să formeze noul guvern. Numirea sa ca primministru a fost salutată cu nemărginită bucurie. Pe străzile Bucureștilor uriașă însuflețire

Blaj — Știrea despre numirea d-lui Maniu, a fost primită cu o însuflețire fără pereche. Dela Casină, știrile au răzbătut ca fulgerul în toate părțile orașului. Pretutindeni bucurie de nedescris.

(Rador) Mâne, Sâmbătă la ora 11 d. IULIU MANIU va prezenta Inaltei Regențe lista noului guvern; iar la ora 12 noul Cabinet va depune jurământul.

Trăiască guvernul Națiunii!

Trăiască fiul Blajului!

Din viața vechilor creștini

Cum îi pregăteau pe ceice voiau să se încreștineze

Din cele scrise până acuma despre viața vechilor creștini, oricine poate să vadă, ce mare jertfă era pe vremuri a fi creștin. Viața creștinilor era veșnic nesigură și ceice se trezeau dimineața ca oameni slobozi nici când nu știau unde o să doarmă noaptea viitoare, ba uneori trebuiau să fie pregătiți zilnic la moarte.

Vechii creștini trebuiau să fie pregătiți la tot ce e mai rău, la o luptă aprigă, continuă și fără de sfârșit, de aceea episcopii se și îngrijeau, să nu primească pe oricine în biserică, numai sufletele binepregătite, despre cari știau că au o dragoste nefermă față de Isus și de biserică. Dupăcum la armată nu se pot primi schiopii, ologii, slăbănogii și bolnavii, pentru că în unii ca aceștia nu poate să-și pună țara nici o nădejde, — tot așa nu se primeau nici în armata lui Isus decât oameni cu suflete sănătoase și tari, oameni despre cari se presupunea cu drept cuvânt că vor fi în stare să sufere orice, chiar și moartea pentru Isus.

La început armata lui Isus era foarte mică. Ea consta din 12 apostoli și învățăceii acelora, din câțiva diaconi și puțini credincioși. Dar după pogorrea Spiritului Sfânt și după răspândirea apostolilor în lumea întreagă, pe atunci cunoscută, șirurile au început a se îndesa și tot mai mulți păgâni au început a cere primirea în armata lui Isus.

Ceice voiau să se încreștineze, de regulă se anunțau la vreun servitor de al bisericii, care apoi îi conducea la episcopul. Dar se făceau primiri și mai repede, de regulă însă numai la recomandarea unui creștin bun, despre care se știa că este nu numai binevoitor dar chiar candidat de mucenic al bisericii. Astfel cetim că sfânta Cecilia, fata unui senator roman, logodită fiind cu un mare domn din Roma, anume Valerian, avea de gând să strice logodna pentru că Valerian era păgân. Dar Valerian observase din bună vreme că logodnica sa este creștină, și văzându-o atât de bună, și-a exprimat dorința de a cunoaște această lege nouă. Cecilia i-a tălmăcit tot ce se putea și pe urmă l-a trimis la episcopul de pe atunci al Romei, la papa Urban, cu recomandarea de a fi primit ca de ajuns pregătit. Papa Urban n'a stat nici o clipă la îndoială, ci, știind că sf. Cecilia nu poate să recomande un om nepregătit, l-a înscris în șirul creștinilor, făcându-l catehumen.

De regulă însă primirea se făcea așa, că celce doria să se creștineze se anunța la servitorul bisericii, care apoi raporta episcopului. Acesta apoi porunca diaconilor săi, să-i scruteze trecutul. Dacă diaconii constatau că respectivul a trăit mai înainte o viață păcătoasă, ori că a fost actor (teatralist), preot păgân sau mânător de cai la jocurile publice, nu-l primeau în sânul bisericii, până nu părăsea păcatele și viața de mai înainte.

Nu primeau în biserică nici pe funcționarii statului, pentru că aceștia trebuiau să ia parte la serbările păgânești, slujind idolilor. Așa a pășit Cromațiu, prefectul (primarul) orașului Roma de pe vremea împăratului,

Căderea guvernului Brătianu

De Sâmbătă, din săptămâna trecută, guvernul d-lui Brătianu nu mai este la cârma țării. În ziua de 3 Noemvrie, la ceasurile 12, d. Vintilă Brătianu s'a înfățișat la Inalta Regență și, neputând ajunge la o înțelegere pe placul său cu membrii Regenței, și-a dat mulțămita, adică a demisionat. Inalta Regență i-a primit dimisia.

Prin dimisia d-lui Vintilă Brătianu s'a deschis succesiunea, adică se așteaptă numirea unui nou guvern care să conducă trebile statului. Inalta Regență a și chemat la sine, începând încă de a doua zi, pe toți conducătorii partidelor politice, ca să se sfătuiască și să aleagă.

Pe când scriem noi acestea șire, numirea noului guvern încă nu s'a făcut, fiindcă se așteaptă sosirea în țară a d-lui Titulescu dela Londra, ca să-și poată spune și d-sa cuvântul. Știrile sosite dela București spun, că Regența ar dori un guvern așa zis național, sau de împreună lucrare a tuturor partidelor. Aceleași știri spun, că dacă nu se va putea face un asemenea lucru, cu alcătuirea noului guvern va fi încredințat d. Iuliu Maniu, ca șeful celui mai puternic partid politic din țară.

Dl Titulescu este așteptat, să se vadă ce păreri are și d-sa, după ce toți ceilalți fruntași și le-au arătat. În orice caz, până Vineri în 9 Noemvrie, era vorbă să fie numit noul guvern.

Despre căderea guvernului și despre frământările în legătură cu numirea celui nou, scriem mai pe larg în altă parte a gazetei noastre, la „Cum stă lumea și țara“.

Dioclețian, care n'a fost primit în biserică, împreună cu fiul său Tiburțiu, până nu a abzis de slujba sa.

Abia atunci i-a primit episcopul și a început să le tălmăcească adevărurile religiei creștine. „Credeți deci toate învățăturile Domnului, pe cari el însuși le-a propovăduit și le-a întărit prin vărsarea sângelui său?“, întrebă episcopul.

— „Credem și le mărturisim“, răspuse Cromațiu și Tiburțiu.

— „Păstrați-le deci bine și ascundeți-le dinaintea păgânilor, iar de aici înainte puteți veni și voi la sfânta slujbă, ca să vă pregătiți pentru marea taină a botezului“, le spuse în urmă episcopul. Creștinii de față au răspuns cu un „Amin“, apoi episcopul le-a însemnat fruntea cu semnul sfintei cruci, despărțindu-se de ei cu salutarea: „Pace vouă“. Pe urmă diaconul le-a introdus numele în matriculă, unde se însemnau regulat numele tuturor celor ce erau primiți, după cum scrie și astăzi preotul numele botezaților în matriculă.

După primire urma *învățătura*. Pe creștinii cari se pregăteau la primirea botezului îi numeau catehumeni, iar învățătorii cari îi pregăteau se numeau cateheți, cum se numesc și astăzi încă acești învățători, de regulă preoți. În cele dintâi veacuri ale creștinismului acești cateheți erau de regulă preoții și diaconii. Dar cateheții nu-i învățau toate adevărurile legii creștinești, ci numai unele, de pildă că nu este decât un singur Dumnezeu, și acela în trei fețe. Nici chiar Credeul și Tatăl nostru nu li învățau, pentru că se temeau, nu cumva mai târziu, părăsind adunarea creștinilor, să-și bată joc de învățăturile bisericii. Episcopii, preoții și diaconii vechi urmau întru toate învățătura Domnului care zice, la Matei, 7, 6. „Nu dați cele sfinte cânilor, nici nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce pe ele cu picioarele și, întorcându-se, să vă rupă pe voi“.

După învățătura urma punerea în praxă a învățăturilor primite, și anume rugăciune, post, suferință de bună voie, cercetarea bolnavilor, ajutorarea săracilor și altele.

Catehumenii puteau să meargă și la sfânta liturgie, dar n'aveau voie să stea decât până după evanghelie și predică. Când diaconul

rostia ectenia: „Rugați-vă cei chemați Domnului“ cei chemați, catehumenii adevărați, după cum se numeau ei cu un cuvânt grecesc, se rugau din tot sufletul lor lui Dumnezeu. Urma apoi rugăciunea credincioșilor pentru catehumeni, cetind diaconul: „Cei credincioși pentru cei chemați să ne rugăm, ca Domnul să se îndure spre dânșii, să-i învețe pe dânșii cuvântul adevărului, să le descopere lor evanghelia dreptății, să-i unească pe dânșii cu sfânta sa catolică și apostolică biserică“. După aceasta îi provoca pe catehumeni: „Cei chemați, capetele voastre Domnului să le plecați“, iar preotul zicea o rugăciune în care spunea între altele: „Învrednicește-i pe dânșii în timp cuvios băli nașterii de a doua, iertării păcatelor și vestmântului nestrăcăciunii; ca și aceștia împreună cu noi să preamărească preanonat și de mare cuviință numele tău, al Tatălui și al Fiului și al Spiritului Sfânt, acum și pururea și în vecii vecilor“.

Numai decât după rugăciunea aceasta diaconul îi provoca pe catehumeni, să părăsească biserica, zicând: „Căți sunteți chemați ieșiți, cei chemați ieșiți, ca nimeni din cei chemați să nu să fie adevărat de față la sfânta și marea jertfă a liturghiei, care începând cu partea aceasta, se numește a credincioșilor, de aceea zicea mai departe diaconul: „Căți sunteți credincioși, iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm“.

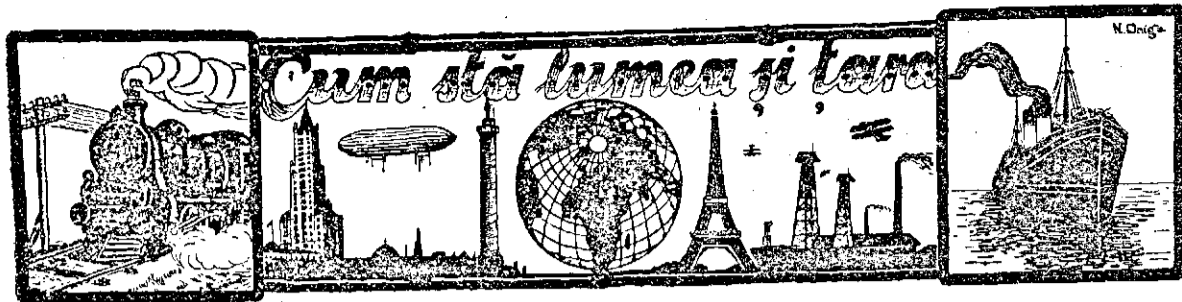
Dacă se întâmpla ca un catehumen să se poarte rău, să meargă la jocurile păgânești, nu-l lăsa la botez, din pedeapsă, numai după trei ani. Pe o femeie catehumenă, care și-a părăsit bărbatul cu necredință, au amănat-o dela botez vreme de cinci ani. Pe păcătoși mai mari nu-i botezau numai pe patul morții.

Dacă însă se îndreptau și dovedeau că sunt vrednici de botez, episcopul îi ierta și îi boteza, după câtăva vreme de pedeapsă.

Astfel se făcea primirea în biserică, în vremea de demult. Episcopii vechi nu se bucurau de numărul mare al creștinilor, ci de numărul mare al vrednicilor. Lor nu le trebuiau creștini răi, păcătoși și nesupuși.

Iuliu Maior.

Citiți „UNIREA POPORULUI“

Cum a căzut guvernul Brătianu

Domnu' Vintilă ar fi vrut să mai rămâie, dar i-au pus sula în coaste bancherii străini cu împrumutul — Cine îi va lua locul? — Ce spun bărbații politici Guvern de împreună lucrare a tuturor partidelor politice nu-i nădejde să se poată face — Se vorbește și de un guvern numai pentru alegeri — Dar cine să-l facă? — Țara cere guvern Maniu

În sfârșit s'a întâmplat și minunea, ca d. Vintilă să se mulțumească dela putere. N'a fost lucru ușor și nici nu s'ar fi gândit nime să meargă atât de neted. Dar acum e fapt împlinit:

Din ziua de 3 Noemvrie, ceasurile 12 și jumătate, d. Vintilă nu mai este în scaunul de barșon al puterii. S'a dat deoparte și a lăsat cale slobodă, să mai conducă și alții trebile țării.

Cum s'a putut întâmpla așa ceva? Căoi știut este, cât de mult s'a legat d. Brătianu de scaunul ministerial, spunând în gura mare, că singur d-sa se pricepe să facă țara fericită.

Păi, vorba aia: tot poți până odată, și odată, ș'apoi, vrând-nevrând, te trezești scos la penzie! Așa și cu guvernul liberal. Și încă să vedeți cum:

Știut este că d. Vintilă Brătianu, în anul acesta, mai ales cu o singură treabă grea și-a bătut capul. Să facă un mare împrumut în străinătate și să întărească leul, adică banii țării. Să stabilizeze valuta, cum se zice. Din primăvară tot cu treaba asta și-a frământat mîntea. Tot una s'a scris și s'a vorbit la noi: ba face d. Vintilă împrumutul, ba nu-l face...! Împrumutul ajunsese ca povestea cu cocoșul roșu.

Acum, spre sfârșitul toamnei, a fost ieșit sfară în țară, că mult trimbițatul împrumut a fost câștigat. Se și părea, că guvernul liberal a trecut peste marele hop și că iarăș mai are de trăit mult și bine pe pământ.

S'a ivit însă un mare chițibuș

Când trimișii d-lui Vintilă Brătianu în străinătate, la bancherii germani, francezi și englezi, erau gata să-și puie iscăliturile și pecețile pe contractele împrumutului, aia de colo, s'au întors spre București și au întrebat:

— Bine d-le Vintilă, d-ta iscălești și iscălim și noi, dar ce garanță avem noi, că și guvernul care va veni după d-ta, va recunoaște ce face și iscălește guvernul d-tale? Vrem să avem această asigurare.

La o asemenea întrebare, d. Vintilă cam încurcat și plouat, s'a înfățișat la Înalta Regență și i-a spus:

— Văd și eu, că împrumutul ca să aibă putere deplină, trebuie să fie iscălit de oamenii tuturor partidelor politice. Asta ca să nu poată zice cineva ca mâne, că: *nu știu, n'am făcut, n'am iscălit.*! Țara

are lipsă de un guvern național, sau de împreună lucrare.

Regența a răspuns:

— Și noi vrem așa. Să facem dar un guvern de concentrare. Vezi d-le Vintilă și te înțelege cu d. Maniu și cu ceilalți conducători de partide, și faceți un asemenea guvern.

La acestea încercări d. Maniu a răspuns:

— *Eu nu mă pot înțelege cu liberalii și nu mă învoiesc la un guvern de concentrare. Dar mă leg, că dacă capăt puterea, fac eu împrumutul în timp foarte scurt și foarte bine pentru țară. Deci d. Vintilă să plece, să facem alegeri nouă ș'apoi punem noi țara în rând!*

La asta nu mă învoiesc eu, — a răspuns d. Vintilă.

Adică eu fac împrumutul ș'apoi să vie alții să-l gospodărească? Asta nu pot.

— Atunci să căutăm alt modru de-aranja trebile țării, — a zis Regența.

D. Vintilă, supărat și năcăjit, ar fi sărit cu vorba:

„Atunci eu plec, îmi dau dimisia!”

Înalta Regență n'a mai stat pe gânduri, ci i-a primit-o și guvernul dlui Vintilă plecat a fost. Succesiunea s'a deschis și Înalta Regență a dobândit mână liberă să cheme alt guvern la cârma țării.

Cine să facă noul guvern?

Iată marea întrebare care s'a deschis, după cea din urmă audiență a dlui Brătianu la Regență. Cine să fie încredințat cu alcătuirea noului guvern?

Din această întrebare s'au născut îndată altele două: Noul guvern să fie guvern național, adică de concentrare, sau să fie guvern Maniu.

Înalta Regență, precum spun știrile dela București, își dă silința să facă un guvern de împăciuire, sau de concentrare și în acest înțeles pipăie păreriile conducătorilor de partide. Este însă o mare greutate.

Conducătorii de partide nu se pot înțelege: unii vreau una, alții alta. Singur d. Maniu este mai hotărât în ale sale și zice:

— Guvernul nu poate să-l ceară alții, decât noi național-țărăniștii. Facem noi împrumutul și aducem noi pace și îndestulare în țară.

D. Nicolae Iorga vrea guvern de concentrare sau național. Generalul Averescu nu prea arată ce vrea. Fostul ministru Lupu s'a stricat cu liberalii și caută să aibă și d-sa un cuvânt, ca conducător de partid. Liberalii orice ar vrea, afară de un guvern Maniu.

Așa stând lucrurile, Înalta Regență a trimis o telegramă la Londra, să vie acasă d. Titulescu, să fie întrebat și d-sa, apoi să se vadă ce va ieși din apă.

Tot spre d. Maniu se pleacă cumpăna!

Celea mai multe și mai mari gazete dela București, spun însă, că nici după sosirea dlui Titulescu nu se vor putea limpezi lucrurile prea mult, și atunci nu este altă deslegare, decât guvernul Maniu, pe care îi doresc mulțimile. Fără d. Maniu abia se poate închipui o deslegare între împrejurările de astăzi.

S'ar mai putea întâmpla ce-i drept, să fie numit deocamdată un așa zis: »guvern de alegeri«, care n'ar avea altă misiune decât să facă alegerile, ș'apoi în alegeri să se dovedească ce vrea țara! Și în acest caz, izbânda dlui Maniu este pe înainte asigurată, căci voturile și până acum de 10 ani încoace, tot cu d. Maniu au fost. Lucru pe care îl recunosc chiar și cei mai înverșunați dușmani ai dsale.

Așa se înfățișază frământările politice până în ziua de Joi, când se dau aceste șire la tipar. Ce-o mai fi, vom vedea.

I. Târnăvă

Zeppelinul a sosit în Europa

Marele balon german, — care a făcut drumul din Europa în America prin aier, dar a fost reținut de vântul puternic, așa că a făcut drumul în 120 de ceasuri, — a plecat Marți din America și a sosit în Europa Joi dimineața, după o călătorie de 74 ceasuri, așa că numai cu 2 ceasuri a stat mai mult în aier decât trei zile.

Primirea ce i-s'a făcut a fost dintre cele mai mărețe. Sutele de mii de oameni cari îl așteptau, au rupt cordonul militar, și pe căpitanul și conducătorii balonului i-au ridicat pe umeri.

Când a plecat balonul din America, un tânăr de vre-o 16—17 ani, cu numele Clarence Torane, s'a urcat și el în balon, cu toate că nu avea bilet. Un bilet costa adecă 3000 de dolari, o sumă colosală, pe care nu sunt în stare s'o plătească numai bocotanii.

După ce s'a ridicat în aier balonul, l-au observat pe american. Ce erau să-i facă, că să-l arunce din balon nu puteau. L-au pedepsit deci cu aceea că l-au pus să spele vasele în bucătărie. Vă puteți închipui bucuria americanului, care bucuros a spălat vasele, numai să poată călători în cinste din America în Europa. Ajuns în Germania călătorul fără bilet a fost primit foarte bine și a fost rugat, să vorbească prin radio lumei întregi.

Zeppelinul a adus din America în Europa 49,745 epistole și 51,938 cărți postale, primind pentru ele 75 mii 713 dolari. În Zeppelin s'a mai aflat un american fără pașaport, un milionar cu numele William Ullmann, care chiar în clipa plecării a spus căpitanului, că el își plătește nu numai biletul cu 3000 de dolari, dar mai dă și 4000 dolari pe deasupra, dacă îl duce în Europa. Căpitanul Eckener l-a primit, și americanul a plecat numai în paradisiu. Sosind în Europa și-a făcut apoi și pașaport.

Nemții sunt foarte mândri de Zeppelinul lor, și pe căpitanul Eckener precum și pe aju-

torul său, inginerul Thurr, universitatea din Freiburg i-a declarat doctori, adecă mari pricepători în ale științei.

Zeppelinul a sosit la Friedrichshafen Joi des de dimineață, și nu s'a coborât până nu s'a făcut ziua deabinelea. Capitanul spune că în noaptea de Miercuri spre Joi au avut de luptat cu vânturi grozave și cu un frig cumplit.

"Asociațiunea" și ziua de 1 Decembrie

Circulară dată către despărțămintele Sale

Se implinesc în curând zece ani dela memorabila zi de 1 Decembrie, când cu toții, într-o frumoasă pornire spontană, la Alba-Iulia, am proclamat unirea Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu Patria-Mamă.

O astfel de zi măreață trebuie comemorată, iarăș și iarăș, pentruca sufletele să se ridice deasupra mizeriilor zilnice, ca să primim taria de a persevera pe cărarea apucată, a colaborării spre binele țării. Cu mic cu mare, tânăr și bătrân, să ne gândim în ziua de 1 Decembrie, la sbuciumul veacurilor trecute și să depunem juruință că vrem o epocă luminată, lipsită de patimi mărunte, o țară cu cetățeni mulțumiți în hotarele ei, cu ochii așintii înainte, spre chemarea vremii celei nouă.

Un neam are trebuință de astfel de zile de reculegere și o societate cum este „Astra” își simte, ca întotdeauna, chemarea de a da îndemnuri în direcția aceasta. Deaceia vă rugăm, die președinte, să intrați în legătură cu forurile bisericesti, școlare, administrative și militare și să le rugați să vă dea tot concursul lor la buna reușită a conferențelor, șezătorilor culturale-literare, a festivalurilor artistice, cari vor urma după serviciul divin, atât la centru, cât și în toate comunele despărțământului dvoastră.

Vă aducem la cunoștință și permisiunea obținută dela Ministerul Sănătății și Ocrotirilor Sociale (Nr. 14784 din 28 Martie 1926) de a întreprinde o chetă în ziua de 1 Decembrie pentru prapaganda noastră culturală.

Suntem siguri că veți întreprinde și dvoastră cu tot elanul această chetă, rugând atât pe domnișoarele, elevii și elevele din diferitele localități, cât și pe cei mai vârstnici, să adune bani pentru scopul măreț al înaintării neamului.

Sumele încasate vor rămânea la dispoziția despărțământului — urmând ca Dvoastră să ne raportați despre rezultatul chetei.

Vă trimitem alăturat o conferință-model despre ziua de 1 Decembrie 1918, scrisă de secretarul nostru administrativ, dl Romul Simu. Conferințarii dvoastră vor găsi în această conferință materialul trebuincios. În lipsă de conferințiar pe sate, se va putea ceti prea bine conferința aceasta, în întregime.

In numele comitetului central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.

Dr. Oct. Russu,
vice-președinte

Romul Simu,
secretar

Cum se pot cunoaște ouăle vechi

Când vrem să cumpărăm ouă și nu știm dacă acelea ouă sunt proaspete, ori învechite facem următoarea încercare: într'un litru de apă punem 120 grame de sare. Mestecăm bine, până se topește toată sarea. Punem ouăle tot câte unul în această apă. Ouăle proaspete, cad la fundul vasului. Ouăle cari sunt de 2—3 zile stau în apă cam pe la mijloc, iar ouăle mai vechi plutesc pe deasupra apei. Cauza este, că prin învechire ouăle se ușurează.

Rugăciune

*In căsuța mititică
Dela marginea de sat,
Un copil cu umilință
Ingenunche lângă pat.*

*Frați-i dorm liniștiți de foame
— Bieți copii ai nimănui —
Pentru dânsii către Domnul
Iși îndreaptă ruga lui.*

*— Dumnezeule din cerurile!
Dă-ne sfântu-Ți ajutor,
Nu ne lăsa pradă sorții
Tu, părinte-al tuturor!*

Târnaveanu

Principesa Ileana, căpitan de marină. În ziua de 30 Octomvrie Alteța Sa Regală Principesa Ileana a depus, în fața foștilor miniștri Paul Angelescu și Dr. N. Lupu, precum și a amiralului Gavrilescu-Baloiu, jurământul de căpitan de marină.

Scarlatina se întinde. Aproape în toată țară, atât la orașe cât și la sate, sunt foarte mulți bolnavi de scarlatină. În Iași mai ales, sunt foarte multe cazuri. Și la noi la Blaj sunt deja câteva cazuri. Spre noroc scarlatina din anul acesta nu este grea, cel mult urmările pot să-i fie proaste.

L-a muștră conștiința. Zilele trecute s'a prezentat înaintea plutonier-majorului de jandarmi din comuna Șpring, jud. Sibiu, țaranul Ștefan Fakner care a spus că el a omorât în 1919 pe țaganul cortorâr, Caldărar Alexandru, furându-i banii, iar în 1912 pe unchiul său Matei Fakner. Plutonier-majorul nu era să-i creadă, fiindcă îl cunoștea om muncitor și de treabă. Dar Fakner l-a rugat să-l dețină, pentrucă ceace mărturisește el este adevărul cel mai curat.

Mărturisirea a făcut-o, îndemnat de muștrările conștiinței, cari de o vreme incoace, nu-l lasau să doarmă. Și apoi mai vrea să-și scape și pe cei trei copii ai săi de nenorocirea de a avea un astfel de tată. Plutonier-majorul l-a deținut în sfârșit și l-a dus la tribunalul din Sibiu, unde-și așteaptă osânda.

Copil mâncat de un porc. Țaranul George Moldovan din Crasna, de lângă Zălau, a mers cu soția sa la lucrul câmpului și și-au lăsat acasă copilașul de 2 luni, în grija băiatului lor de 6 ani. Băiatul, până la o vreme, a grijit de copil, dar după vre-un ceas-două s'a urit și s'a dus în curte să se joace. Lăsând ușa deschisă, porcul a intrat în casă și a început a răma. Doborând leagănul, copilașul a căzut la pământ, iar porcul l-a mâncat, nelăsând din el decât câteva oase.

Bărbatul surorii Caizărilor, circusist. Am fost scris și noi despre căsătoria principesei Victoria, sora fostului caizăr Wilhelm al Germaniei, cu un rus fugit din Rusia, cu numele Alexandru Zubkov. Căsătoria a fost nefericită, dupăcum era și de prevăzut. Principesa Victoria a trebuit să se despărțească de el. Alexandru Zubkov acuma a intrat circusist la circul francez Rancy și vagabondează dintr'un oraș într'altul.

Aeroplanе încălzite. Intre Roma, Veneția și Viena aeroplanеle de călători vor sbura și la iarnă. De aceea s'au îngrijit ca ele să se poată încălzi și astfel călătorii să nu sufere de frig.

Iară e vorba de întinerirea bătrânilor. De ani de zile se trudesco doctorii cei învățați, să întinerescă pe oamenii bătrâni, dar încercările de până acuma nu prea sunt mulțumitoare. Doctorii Woronow și Steinach au cam pus, cum s'ar zice, de mămăligă.

Mai nou un doctor învățat dela Paris, cu numele Busquet, a încercat un nou mod de întinerire. A luat sânge dela tauri tineri și l-a improșcat în vinele taurilor bătrâni, dar fără rezultat. Taurii bătrâni au rămas tot așa de sburliți la păr, tot așa de fără voie, ca și mai înainte.

A făcut apoi o nouă încercare. A luat sânge dela taurii bătrâni și l-a improșcat în vinele taurilor tineri, cari pe urma acestei injecții n'au simțit nici o scădere. După câteva zile apoi a luat din nou sânge dela taurii aceștia tineri, cărora le-a fost improșcat sânge de taur bătrân, și apoi acest sânge l-a improșcat în vinele taurilor celor bătrâni.

Urmarea a fost că taurii cei bătrâni au început a se învioșa, părul li-s'a așezat din nou neted pe piele, și au început a întineri în toată regula. Acelaș lucru l-a cercat și cu cocosi, și a rămas uimit de rezultat. Îmboldit de buna izbândă, acuma face încercări și cu oameni bătrâni, și, intrucât i-ar succede și aceasta, nu peste mult vom ceti despre minunile pe cari le face doctorul francez Busquet.

Vânt năpraznic într-o parte de oraș a Londrei. Săptămâna trecută un vânt năpraznic s'a năpustit asupra părții de oraș City a Londrei. Vântul n'a ținut decât 10 minute, dar în vremea aceasta scurtă a descoperit aproape toate casele, a spart 500 de vitrine, (ferestri mari de pe la prăvălii) și a aruncat la pământ sute de table de ale neguțătorilor. Pe stradă nu puteai umbla de loc, iar aceia, cari nu s'au putut ascunde, au fost ridicați de vânt și trântiți la pământ cu toată puterea. Dintr'o cafenea, a cărei uși și ferestri erau deschise, vântul a ridicat fața de masă, dimpreună cu farfuriile, și le-a trântit de capetele oaspeților. Râniți cu toate acestea n'au fost decât 3—4 oameni, iar în celelalte părți ale orașului nici n'a fost vânt, ci numai ploaie.

Mare bucluc dintr-o destălnuire făcută în somn. Marele comerciant din Londra Mr. Herbert James Whitehead trăia foarte fericit cu soția sa mult mai tineră decât el, și mulți prieteni îl și invidiau pentru aceasta. Iși și iubea soția și o cinstea, și îi făcea toate pe plac, numai ca tinera soție să nu cumva să-l urască.

Intr'o noapte doamna s'a culcat mai de vreme, fiind foarte obosită. După 2—3 ore a mers și comerciantul să se culce. Înainte de a se așeza însă în pat, aude că doamna-sa vorbește în somn. Se dă mai aproape, și atunci aude, spre marea lui nefericire, că soție-sa se îngână în vorbe drăgostoase cu Robby, cel mai bun prieten, și el însurat, al bărbatului său. Ascultând mai departe povestea, bagă de seamă că între Robby și soția sa este mai mult decât prietinie.

Ne mai putând adormi apoi nici cum comerciantul, dimineața a luat-o la triparale pe navastă-sa, care i-a mărturisit că de câțiva ani trăiește în nelegiuire cu Robby. Urmarea a fost că s'au despărțit, iar doamna păcătoasă a rămas și fără bărbat și fără prieten, că Dumnezeu nu bate cu băta și descopere câte odată și cele mai ascunse păcate ale noastre.

Și-a omorât mama cu dinamită. În orașelul Sakarovac din Cehoslovacia un funcționar trăia în aceeași casă cu mamă-sa dar fiind foarte bețiv și stricat mamă-sa îl tot sfădia. Într-o noapte, petrecându-și până târziu și sosind acasă, a aflat-o pe mamă-sa dormind. A luat atunci o patroană de dinamită și a așezat-o sub patul mamei sale și apoi a aprins-o. Dinamita a sfărțicat-o pe biata bătrână în sute de bucăți. Dobitocul de fiu apoi a fugit și s'a ascuns. Poliția încă nu i-a putut descoperi ascunzișul.

Din ce e făcut Zeppelinul. Am arătat și noi în gazeta noastră cum a sburat marele balon german, numit Zeppelin, din Europa în America. Zilele trecute a sosit și înapoi, așa că a dovedit lumii, că se poate călători în America și prin aer, și încă în mai puțin de trei zile.

Astfel stând lucrul, este interesant să știm, cum este acel Zeppelin. El se numește „L. Z. 127“. Mărimea balonului este de 105 mii metri cubici (un metru cubic este o ladă care are înălțimea, lărgimea și lățimea de câte un metru). Așadar el atâta este de mare cât 105,000 de astfel de lăzi. Lungimea balonului este de 231 metri, iar grosimea de 30 metri. El este făcut din aluminiu, un fel de materie albă din care sunt făcute și penițele de scris. Pentru facerea lui s'au întrebuințat 30 mii de kilograme de aluminiu. Balonul este pe dinlăuntru legat cu niște ruzi tot din aluminiu, a căror lungime este de 120 mii metri. Are cinci motoare, dintre cari fiecare are câte 550 puteri de cai.

Sub balon se află marea coșarcă, în care o odaie este a căpitanului, într'altă odaie este magazinul în care se păstrează cele trebuincioase, iar într'altă cameră este radio, adecă un fel de telefonie fără fir. Mai sunt apoi 10 cabine cu paturi, și un salon cu divane și cu fotele, și o bucătărie, în care se fierbe cu electricitate.

Balonul merge cu o iuțeală de 132 kilometri pe oră. Înăuntrul balonului este un fel de gaz, mult mai ușor decât aerul, așa-numitul hidrogen, care arde foarte repede. Atâta hidrogen este în acest balon, încât dacă l-ai întrebuința pentru o singură lampă, ar arde 135 ani fără întrerupere. Zeppelinul poate să poarte în spinare 40 mii de kilograme, dintre cari 25 mii se socotește că ar fi materialul de care are lipsă, iar 15 mii este greutatea cu care se poate încărcă.

Închipuiți-vă acum, ce bălaur mare este un astfel de Zeppelin!

A aruncat vitriol asupra mirilor, în biserică. O groaznică nenorocire s'a întâmplat zilele trecute într'o biserică romano-catolică din Cernăuți. Tânărul Iosif Ganero tocmai ieșea de braț cu mireasa sa Maria Cacia, după cununia sa bisericască, din biserică romano-catolică din Cernăuți, când deodată cineva dintre bănci a aruncat vitriol asupra lor, arzându-le hainele și trupul în mai multe locuri, așa că amândoi au căzut la pământ și au trebuit duși la spital.

Femeia, care a aruncat vitriol, era chiar sora miresei, care, la poliție, a spus că fapta a făcut-o din răzbunare. Anume Iosif Ganero îi făcuse curte mai întâi ei, și din dragostea aceasta s'a și născut un copil. După nașterea copilului însă nelegiuitul tată s'a urit de ea și a început a-i face curte surorii sale. Soră-sa, deși bine știa dragostea lor veche, a primit să-i fie mireasă nelegiuitului. Drept răzbunare ea a aruncat vitriolul asupra lor, dar spre marea ei durere vitriolul nu le-a stricat fața, dupăcum voia ea, ci numai hainele și trupul. Dupăce va scăpa din temniță, se va îngriji ea,

ca să nu mai scape nebatjocoriți și la față acei doi cari i-au mâncat fericirea.

Până și polițaii au rămas uimiți și scârbiți de duhul răzbnător al acelei nefericite, care, numai sfătuită de tatăl invidiei, poate să vorbească astfel.

Din copilul sărac — președintele farmaciștilor din țară și vicepreședintele camerel. Zilele trecute a murit la București Alexandru Iteanu, președintele farmaciștilor din țară, deputatul liberal al județului Trei-Scaune și fost, în mai multe rânduri, vicepreședintele camerei deputaților.

El bine, după moartea lui s'a dovedit, dupăcum scriu ziarele, că Alexandru Iteanu a fost fiu de om sărac, iar mamă-sa a fost săcuiancă din Ardeal. Când a fost de 13—14 ani a trecut Carpații și a trăit prin țară ca vai de capul lui. Cum, cum nu, a ajuns în sfârșit, a ajuns la o farmacie, unde l-au angajat de sluguliță. Băiețandru frumos și foarte cuminte nu peste mult a ajuns foarte plăcut de toți ceice lucrau în farmacie. Proprietăreasa farmaciei, o doamnă văduvă, văzându-i cuminenția, l-a pus să spele sticlele și să ajute la facerea leacurilor. L-a dat apoi la școală, și dupăce a văzut, cât de cuminte este, l-a însuflit, să isprăvească liceul. Dupăce Iteanu a făcut examenul de bacalaureat, s'a înscris la universitate, unde așa isprăvă minunată a făcut, încât a pus în uimire pe profesori.

Cu vremea a devenit farmacist și farmacia lui a fost cea mai vestită în București, așa că farmaciștii l-au ales președinte al lor.

Iată ce poate ajunge un băiețandru sărac, dar cuminte și cu mare râvnă la învățatură!

Sunt prea multe femei. Un învățat arată într'un ziar din București, că în anul 1921 s'au născut la noi în țară 319,767 feciori și 300,693 fete, așadară că în anul acela s'au născut cu 19 mii mai mulți feciori decât fete. În acelaș an însă au murit 196,573 bărbați, și numai 175, 616 femei, adecă cu 20,959 mai mulți decât femei.

În anii din urmă însă s'au născut tot mai puțini feciori, în schimb însă au murit și mai mulți bărbați. Urmarea e că femeile și fetele s'au înmulțit peste măsură, așa că astăzi avem mult mai multe femei decât bărbați în țară.

Animale cari iubesc muzica

Sunt foarte multe animale, cari iubesc muzica și încep să joace când o aud. Astfel maimuțele și urșii când aud muzica încep să se legene jucând. Sunt unii câni, cari încep să urle când aud un cântec de jale.

Broaștele țestoase asemenea joacă îndată ce aud un sunet de muzică. Acestea țin în minte chiar și sunetul muzicii și felul jocului. Și e de ajuns ca cineva să se apropie de țestoasă și să-i fluiera un cântec. Țestoasa numai decât începe să joace.

Sunt însă și animale de aceea cari urăsc muzica. Astfel sunt lei și tigrii, cari pot auzi cântece cât de frumoase, nu-și bat capul cu ele și arată chiar o neplăcere.

Clopote de porțelan

În Germania, în loc de clopote de bronz au început să fabrice clopote de porțelan. Acestea clopote sunt destul de tari și dau sunet foarte armonios. Afară de aceea sunt cu mult mai ieftin, decât clopotele de bronz. În ceea mai multe biserici s'au și pus astfel de clopote.

Citiți „Unirea Poporului“.

Castanul bun

Aproape nu este prăvălie în care să nu se găsească *castane*.

Castanele se fac pe un copac înalt din neamul fagului.

Sunt două feluri de castani: *castanul de America*, care trăiește sălbatic și cultivat prin America și *castanul de Asia*, care a ajuns și în Europa. Acest castan se găsește și sălbatic. În Europa se găsește mai ales prin Italia, Franța de miazăzi și Grecia.

La noi în țară încă se găsește prin Oltenia. În județul Gorj, la mănăstirea Tismana, și în județul Mehedinți, prin vecinătatea Severinului, sunt păduri de castani.

Castanul crește înalt și trăiește mult. În Italia, pe Etna din Sicilia, este un castan care de jur împrejur are o grosime de 56 metri. Ca să ajungă la așa grosime, trebuie să fie foarte bătrân.

Castanul bun se poate cunoaște de pe frunze. Are frunzele lungi și fereștruit dințate pe margine.

Florile castanului sunt mătășoare ce stau drepte în sus. Din flori se fac fructele, cari sunt învalite într'o coajă țepoasă. Când fructele sunt coapte, coaja creapă și ies castanele pe cari le cumpărăm din prăvălie.

Castanele se mănâncă fierte sau coapte. Crude nu sunt bune.

Coaja țepoasă a castanelor se întrebuințează în vopsitorie. Cu scoarța castanului se tăbăcesc pieile.

Castanul bun este foarte simțitor la frig. Când frigul e mai mare, îi îngheață nu numai tulpina ci și rădăcinile. De aici se vede, că acest arbore nu este de prin ținuturile noastre.

Castanul bun crește bine în pământul în care crește și fagul.

Se samănă mai ales primăvara. Semănătura de toamna o strică șoarecii. Afară de aceea, răsărind de vreme, poate îngheața.

Semința de castan bun pe care vrem s'o semănăm la primăvară, trebuie ținută în năsip și să fie apărată de șoareci.

În Germania se păstrează castanele de semănță în chipul următor: se culeg castanele cu coajă cu tot, se pun grămadă în pivniță și odată pe săptămână se întorc cu o lopată. Primăvara se curăță de coajă și celea bune se aleg și se samănă.

Semănatul se face în șiruri de câte 30 cm. departe unul de altul. Semințele se acoper cu un strat de pământ de două degete grosime.

Când mlădițele răsărite sunt de 1—2 ani, se scot și se sădesc în grădina de pomi.

Unii grădinari, când sădesc castanii, le taie tulpina chiar dela fața pământului. Spun, că în chipul acesta se for-

mează o rădăcină mai puternică și tulpina cea nouă crește mai oblu.

Chiar și mlădițe mai bătrâne, cari n'au fost sădite nici odată, ori au crescut strâmb, încă se pot întineri și regula în feliul acesta.

Castanii atacați de frig încă se pot reîntineri prin tăiere.

Este lege generală, că ori ce castan bun să fie sădit într'un loc statornic cât mai îngrabă.

Dacă este bine grijit, castanul bun, crește mare și dă un lemn așa de tare, că se pot face din el și buți pentru vin. Din crengile mai groase se fac pari de vie.

Ion Popu-Câmpeanu

FEL DE FEL

Recolta de struguri

Recolta de struguri din toamna anului acesta a fost satisfăcătoare. Culesul viilor s'a sfârșit peste tot locul. În ținuturile unde recolta a fost mijlocie, s'au cules cam 5—7 Hl struguri pe pogon. În ținuturile, unde vremea a fost cât se poate de potrivită, recolta a fost și de 15—20 Hl. de pogon.

Calitatea mustului este satisfăcătoare. Strugurii albi au 18—20 grade, iar cei negri au 20—24 grade zahăr.

Prețurile sunt destul de bunăoară.

În Vechiul Regat recolta de struguri încă este destul de bună. Așa ca în toamna aceasta va fi vin din abundență.

Cel mai mare mâncăcios din lume

Cel mai mare mâncăcios din lume este Ivan Krannogiazob din Rusia. Încă pe vremea când servea în armata rusă, a făcut prinsoare cu alți soldați, că va mânca mai mult de cât toți ceilalți. A și mâncat la o singură mâncare: un purcel fript, friptură cu sos din două găini, șase tăiere cu supă, 4 kilograme și jumătate de pâine, 1 kilogram și jumătate torță și a băut opt sticle cu vin. Locotenentul său i-a dat un certificat prin care se adevărește, că dintre 500 soldați mari mâncăcioși, Ivan Krannogiazob este cel mai mare mâncăcios. I-a întrecut pe ceilalți cu două sticle de vin, 1 kgr. și jumătate pâine și o găină friptă.

Acest om mâncăcios are înălțime de 2 metri și 10 cm. Însă nu-i gras de fel. Și cu cât mănâncă mai mult cu atât slăbește mai tare. Doctorii i-au dat tot feliul de dietă, să se îngrășe. Și mai multe luni în șir, a mâncat zilnic numai atâta mâncare, cât e de ajuns pentru trei bărbați voinici, dar totuși nu s'a îngrășat.

Țara telefoanelor

Celea mai multe telefoane sunt în Suedia în Stokholm tot dintre 100 de locuitori, 29 au telefon în casă.

În Suedia sunt cu totul 343,500 telefoane. Iar prețul ce se plătește pentru folosirea telefoanelor este de 310 milioane coroane suedeze

Improspetarea untului ranced

Punem untul ranced într'o oală, turnăm peste el lapte dulce și mestecăm cu o lingură mai multă vreme. Apoi strecurăm laptele și untul îl spălăm bine. Acest unt este chiar ca și untul proaspăt. Nici nu se mai poate cunoaște, că a fost ranced.

Cum umblă banii

În săptămâna din urmă, banii străini s'au plătit la București în felul următor:

1 dolar american	165 lei — bani
1 franc francez	6 " 55 "
1 liră engleză	806 " — "
1 liră italiană	8 " 75 "
1 coroană cehoslovacă	4 " 95 "
1 dinar sârbesc	2 " 93 "
1 zlot polon	18 " 65 "
1 marcă germană	39 " 50 "
1 pengő unguresc	29 " 25 "
1 leva bulgărească	1 " 25 "
1 schiling austriac	23 " 50 "

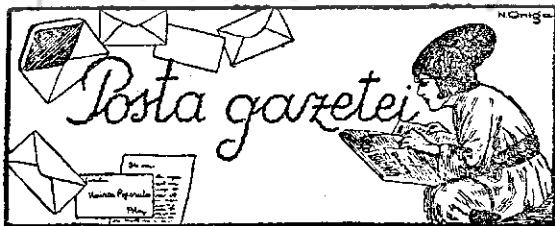
Acestea prețuri se înțeleg la schimb mai mare. Banii mai puțini se schimbă totdeauna ceva mai puțin.

Dela administrația gazetei

În săptămânile trecute am început să trimitem înștiințări la toți restanțierii gazetei noastre, arătând fiecăruia, cu câți bani ne datorește și pe cât timp. Acestea aratări însemnează că ne-a pătruns și pe noi cuțitul până la os și că nu mai putem răzbi cu plățile și cu năcazurile joit. De aceea așteptăm dela toți cei cu datorie la foaie, să nu mai steie pe gânduri nici o clipă, ci să folosească mandatele alăturate la înștiințări și să ne trimită, fără nici o altă întârziere, banii cu cari ne datoresc.

Acum, toamna, bănișorii se pot face mai ușor și oricine lesne se poate mântui de datoria la foaie.

Celor cari nici după acestea aratări nu-și vor plăti abonamentele, le vom opri gazeta fără nici o cruțare.

M. D. Dumbrăveni. Celea trimise în caietul cu nr. 1, nu ating măsura, ca să poată fi publicate. A scrie versuri bune nu este tocmai atât de ușor, cum s'ar crede. Un sfat îți putem da: nu trimite la gazete tot ceea ce scrii! Iar ceea ce trimiți, să fie multă vreme socotit și cumpanit. A face literatură, este o meserie foarte grea. Pe lângă bunăvoință, mai trebuie și dar dela Dumnezeu!

Celor ce ne-au trimis poezii. Nu se pot publica următoarele: Cântec de L. P. S., Zile triste; Sfinte Tată, Cântecul Amorului din Maramureș; Nebunul, Rugăciune, Zăpadă, Luna; Îmbire scurtă.

Of. parohial, Iaz. Am primit 205 Lei iar prin Of. protopopesc Lei 90, din cari am trecut pe 1926 Lei 25 pe 1928 Lei 180, iar 90 Lei pe 1929.

Dumitrie Marinescu Am primit 360 Lei abonamentul pe 1927 și 1928.

Ioan P. Varga. Am primit 200 Lei, din cari am trecut pe 1928, Lei 125 iar pe 1929 Lei 75.

Vasile Chira În 4 Ian. 1928 am primit 200 Lei din cari 20 Lei pentru 1 calendar iar 180 Lei abonamentul pe 1927. Mai aveți dar de plătit 180 Lei pe 1928.

Dionisiu Căcovean. În 8 Dec. 1926 am primit 80 Lei iar în 15 Martie 1928 Lei 100. Vă rugăm să ne scrieți, cu ce dată ați trimis cei 90 Lei, pentru a face cercetări.

Petru Pantea. Am primit 240 Lei, din cari 80 Lei pe 1928, 100 Lei 1929 iar 60 Lei pentru calendar,

Vasile Nistor. Am primit 200 Lei, din cari 15 Lei pe 1926, iar 175. pe 1927. Mai restăți 185 Lei până la 31 Dec. 1918. Adresa am schimbat-o.

Teodor Nicula. Am primit 210. Abonamentul plătit până la 31 Dec. 1928.

Iuliu Sarani. În 16 Ian. 1927 am primit 320 Lei, din cari 160 Lei în ab. Dv. pe 1926 Lei 159, iar pe 1927 Lei 10. Mai aveți dar de plătit 350 Lei. Iar 160 pentru Andreiu Andreiș pe 1927. Mai restază numai pe 1928 Lei 180.

Redactor: IULIU MAIOR.

Capitulul Mitropolitan gr. cat. Blaj

Nr. 177—1928

Inchiriere

Cu ziua de 15 Noemvrie 1928 se dă în chirie casa fundațiunii Dr. Alexandru Grama, situată în Blaj piața Inocențiu M. Clain sub Nr. 249; Casa are 3 camere, culină și separat culină de vară. Cei ce doresc ca să o iee în chirie, să-și înainteze ofertele cu prețul chiriei la administrația Centrală Capit. până în 14 Nov., orele 12. Blaj, 6 Noemvrie 1928.

Iacob Popa,
prepozit capitular.

Nr. 421/1928.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică în baza deciziei Nr. G. 2167—1928 a judecătoriei de ocol Blaj în favorul reclamantului Banca Generală de Credit S-sala Blaj repr. prin avocatul Dr. Harie Aldea pentru incasarea creanței de 50,000— Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 30 Noemvrie 1928 orele 3 p. m. la fața locului în com. Ohaba la dom. urmărit. unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 1 surș, 2 junci, 1 iapă 1 car etc. în valoare de 37,500 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 1 Noemvrie 1928.

(625) 1—1

FLEFLEA
portărel.

Citiți și răspândiți

„Cărțile Bunului Creștin“!

Până acum au apărut:

Nr. 1. Despre păcat (s'a epuizat).

Nr. 2. Fiți desăvârșiți (s'a epuizat).

Nr. 3. Bolșevicii și biserica (s'a epuizat).

Nr. 4. Darul lui Dumnezeu.

Broșura are 64 pagini, și se vinde cu 6 lei.

Nr. 5. Adevărata fericire.

Broșura are 64 pagini, și se vinde cu 6 lei.

Nr. 6. Taina spovedaniei, 126 pag., cu 15 lei.

Nr. 7. Tâlcuirea Apostolilor din Duminecile de peste an, partea I. dela Dumineca Paștilor până la Dumineca XII. după Rusalii, cuprinde 148 pagini, și se vinde cu 20 lei; partea II, dela Dumineca XIII, după Rusalii până la Dumineca după Nașterea Domnului, cuprinde 120 pagini și se vinde cu 15 lei; partea III, dela Dumineca înainte de Botezul Domnului până la Dumineca Floriilor, cuprinde 116 pagini și se vinde cu 15 lei.

Toate trei broșurile cuprind laolaltă aproape 400 de pagini și se vând cu prețul foarte mic de numai 50 lei.

Celce citește și răspândește între prietini și cunoscuții săi, „Cărțile Bunului Creștin“, nu numai că se întărește în credință, dar face și un lucru plăcut înaintea lui Dumnezeu, pentru care cu drept cuvânt poate aștepta anumită răsplată dela Dumnezeu.

De închiriat

Două camere, bucatărie și spais, de închiriat. Informații se pot afla la cancelaria firmei

Iacob Mendl din Blaj

(615) 1-3

„Calendarul dela Blaj“ apare încurând!

Nu vă cumpărați alt Calendar!

Noul mers al trenurilor

Incepând cu ziua de 15 Octombrie trenurile pleacă din gara Blaj pe cum urmează:

Spre București:		Spre Cluj:	
Ora	6.40 accel. (Arad)	Țra	0.04 accel. (Arad)
>	7.19 personal	>	5.30 personal
>	12.24 Orient expr.	>	7.36 accel. (Arad)
>	17.07 rapid	>	8.43 accel.
>	17.36 personal	>	12.50 personal
>	22.30 accel.	>	14.08 rapid
>	23.32 accel. (Arad)	>	18.22 Orient expr.
>	10 personal	>	22.09 personal

Târnavă mică:

Pleacă: Ora 7.40	Sosește: Ora 11.40
> 14.00	> 21.58

Cea mai bogată carte de rugăciuni este

Mângăierea Creștinului

de IOAN GENT — 550 pag. format de buzunar

Cuprinde toate rugăciunile trebuincioase de dimineața, seara, la Mănecat, Inserat, la mărturisire, cuminecare, la sf. Liturgie și diverse; precum și cântările dela Inserat, Mănecat, Prohod și Cununie.

Costă 80 de Lei legată în pânză peste tot

Se poate avea la toate librăriile mai de seamă și la redacția revistei: „VESTITURUL“, Oradea, Parcul Ștefan cel Mare

Nr. 8

(565) 9 10

Aduc la cunoștință Onor. Public că în zilele acestea îmi deschid prăvălia mea proprie unde voi fi aranjat cu toate articolele de coloniale, delicatose și mărunișuri.

Rog Onor. Public de binevoitorul sprijin.

(264) 1 4

Octavian Dragea

Casă de vânzare

Se vinde din mână liberă o casă de cărămidă, constatătoare din 2 prăvălii, 2 camere, odaie de baie, pivniță, grădină, fântână betonată și grajd.

Adresa:

Constantin Mucea

(613) 1 - 3

Câmpeni, jud. Turda.

Preoți, Învățători, Țărani!

Cetiți cu toții cârticea:

BĂNCI POPULARE ȘI COOPERATIVE SĂTEȘTI

de Ion Pop-Câmpeanu, profesor Blaj,

din care puteți ști, ce este banca populară, ce e cooperativa, ce foloase aduce sătenilor, cum se înființează ș. a. m. d.

PREȚUL 6 LEI

Se poate comanda dela administrația Unirea Poporului.

ICOANE SFINTE

Reproduceri artistice de pe tablourile pictorilor clasici. — Diferite mărimi. — Dela 20—500 Lei. — Domnul Hristos. Preacurata Vergură Maria.

INMORMĂNTAREA DOMNULUI HRISTOS executată în 5 colori, mărimea 47/59 cm. Lei 80. — Să nu lipsească din casa nici unui creștin.

Se află de vânzare la

Librăria Seminarului, Blaj

Cine vrea să cumpere ceas deșteptător sau de buzunar ieftin, să meargă la

M. Friedmann

(582) 8-7

Coasornicar și juvaler, Blaj

Aici se vând ceasuri cu 250 Lei, garanție un an.

Prețuri fixe, dar moderate!

Căutăm vânzători de gazete în fiecare comună. Duminica și în sărbători ei pot vinde „Unirea Poporului“ credincioșilor, când ies dela biserică. Osteneala le-o răsplătim bine, mai cu seamă dacă se angajează să vândă și cărți populare și calendare.

Toți cari se angajează trebuie să aibă o scrisoare de recomandare dela preotul satului. Altfel nu-i putem primi.

Încercați și nu vă va părea rău.

„Cărțile Bunului Creștin“ să nu lipsească de pe masa nici unui cetitor!

Gatre tineretul de prin sate

Feciori și feciorași!

Întărm în iarnă și se apropie Crăciunul. Voi nu vă gândiți să faceți Irozi? A ieșit dela tipar o carte foarte bună pentru Crai, care se numește:

Cartea Crailor

sau cântece de Irozi, cari se cântă la Nașterea Domnului Hristos alcătuită din izvoade bătrâne

de A. LUPEANU-MELIN

directorul gazetei „Unirea Poporului“

Prețul cărții 10 Lei

Cu poștă cu tot 12 Lei. Cine trimite la adresa:

Unirea Poporului, Blaj

cu mandat postal, suma de 12 Lei, capătă cartea acasă, cu posta plătită.

Pentru jocul Irozilor se cer 8 persoane

Dacă fiecare fecioraș vrea să aibă cârticea sa, din care să poată învăța singur acasă, dăm toate 8 cârticele laolaltă cu suma de 64 Lei, trimise cu posta plătită.

Grăbiți cu comanda, să nu întârziati!

Grădinar caută post

Un grădinar foarte priceput în toate lucrările de grădinarie și mai ales la altoit, ar dori post. Am făcut serviciu în grădina Mitropoliei din Blaj timp de 23 ani. Adresa:

Danil Halas

(623) 1-1

Blaj, Str. Călărășilor.

Cărți bisericești

La **Librăria Seminarului** din Blaj se află de vânzare următoarele:

- Orologion sau Ceaslov legat în pânză cu cruce aurită „ 260-
- Antologion sau Mineiul care cuprinde în sine slujbele dumnezeieștilor sărbători, ale Născătoarei de Dumnezeu și ale Sfinților de preste an; amândouă tomurile în legătură tare, cu călcăi de piele; Tomul I Septembrie—Decembrie „ 780-
- Tomul II și III legate împreună, cari cuprind lunile Ianuar—August și rânduiala slujbelor de obște ale Sfinților „ 1100-